Kristoffer Olesen Larsens prædiken 4. søndag i advent

Taler
Kristoffer Olesen Larsen
Præst

Dato
19. december 1943

Sted
Esajas Kirke

Omstændigheder

Prædikentekst
Johannesevangeliet kapitel 3, vers 25-36

Den som tror på sønnen har et evigt liv, men den, som ikke vil tro sønnen, skal ikke se livet, men Guds vrede bliver over ham.

De fleste vil vel nok mene, at det kunde være rart at få et evigt liv, dels fordi det, vi nu har, jo ikke går længer end til døden, og dels fordi vi jo nok synes, at vort liv kunde trænge til at blive gladere og bedre. Men sommetider synes de, at det koster for meget; der er for meget, man skal give afkald på for at få det evige liv i eje. Man er ikke til sinds at leve for en anden verden; der er så mange ting i denne verden, som man nødig vil gå glip af.

Der er jo dem, der forsager denne verden for at vinde en anden; dem, der lever på en bestemt måde, som de mener Gud synes om, og tror på bestemte ting, som de mener Gud – temmelig lunefuldt – har sat som betingelse for at give mennesker et evigt liv eller for at gøre menneskers liv evigt. Og de, der ikke har orket at bytte deres medfødte liv med et andet; sådan som de omvendte og troende, de plejer at sige, at de ganske vist ikke lever et sådant liv, men skulde de have noget med religion og kristendom at gøre, så skulde det da være sådan som de troende og sikre, for det må da være lønnen, at man får en god samvittighed og sikkerhed for at beholde sit liv efter døden.

Vi kan derfor godt gå ud fra, at alle mennesker regner med, at det evige liv er, hvad de vilde kalde et fejlfrit liv, et liv uden frygt og bekymringer og uro; et liv, som vi har garanti for skal fortsættes også efter døden. Sagt ligeud, så er meningen den, at når vi tror, så skal vort liv til løn blive evigt, når det er blevet fromt og pænt nok til det.

Alt dette har intet som helst med evangeliet at gøre. For det første er evangeliet ikke for dem, der har mulighed for et højere og finere liv, men for dem, der har nok at gøre med at leve deres syndige og dødelige liv i møje og besvær, og som ikke kan slippe for det.

Og for det andet er det evige liv, som mennesket vil tiltuske sig hos Gud i bytte for livet her, blot en drøm skabt af menneskets ønske om lykke og om at slippe for døden.

Mennesket tror, at det er som at komme fra et værelse ind i et andet, fra en tilstand over i en anden. At det er noget, man skal blive til ved at blive til en anden. At det er noget, man kan have, se på, føle og nyde.

Men det evige liv, som Jesus forkyndte det og gav det, det byder han os, ikke til at holde fast på og sikre os ved, men til at leve af og leve på. Han giver det til vantro og syndige mennesker, ikke for at vi ved hjælp af det skal kunne komme bort fra os selv og vort eget liv, men for at vi ved det skal tage vort liv op i ansvar og i tro.

Her står: Den som tror på sønnen, på hans ord, hans liv, han *har* et evigt liv. Det er altså nu, han har det, nu mens han er som han er, og hans liv er som det er, fyldt med møje og besvær, med håbløshed og meningsløshed. Det evige liv er ikke noget, man får som løn for at gøre Gud tilpas, nej, i troen på evangeliet har vi det; når vi tror på evangeliet, så har vi det i evangeliet. Når der står: for den der tror, så er meningen ikke den, at vi skal tro for at få det, nej, meningen er: Gud giver denne gave, det evige liv, til os; at lade sig denne gave give, lade sig den tilsige, det er ganske simpelt at tro Gud på ordet.

Spørges der os derfor: Hvornår får du dette evige liv? så skal vi svare: jeg har fået det givet i evangeliet; jeg får det også nu, og jeg sætter min lid til, at Gud også i fremtiden vil give mig det.

Og spørges der os: Hvor har du da dette evige liv? så skal vi svare: jeg har det i Jesus Kristus, han har bragt mig det fra Gud.

Og siges der til os: Ja men dit liv er dog ikke evigt, hvordan kan du da sige, at du har et evigt liv? så skal vi svare: nej, mit liv er ikke evigt, det dør engang og er altid på vej mod døden med alle dets fejl og fortrin, med dets glæde og sorg, men

derfor har jeg dog et liv fra Gud, et liv af hans nåde og barmhjertighed, et liv i håb til ham, et liv i ansvar overfor ham; det har jeg dog, fordi Gud har givet mig det og stadig giver mig det. Og spørges der, hvoraf vi kan vide, at vi har et sådant liv, så skal vi svare: det kan jeg vide deraf, at Gud stadig kræver mig af mig selv og af mit eget liv for det liv, som han giver mig. Det er da tydeligt, at Gud har tilgivet mig hele mit liv, når han siger til mig: se ved min søn, Jesus Kristus, i ham har jeg givet dig et evigt liv; det skal du lade dig dømme af, for det er i sandhed livet, det skal du leve af, for det er der liv i; det skal du leve for, for så lever du for livet. Men lever du for dit eget liv, om det så er aldrig så pænt, så lever du for døden, for der er intet liv i det.

Og spørges der os, hvori dette evige liv består, så skal vi svare: det har Jesus forkyndt os i sit ord, og han har levet det for os. Det er et liv i ansvar overfor Gud, et liv i at høre Guds røst, et liv i lydighed mod Guds vilje i at leve livet sammen med andre; det er et liv, hvor mennesket giver sig Gud i vold, i et og alt fortrøster sig til hans nåde og barmhjertighed. Det er ikke at leve for sin egen godhed eller sikkerhed, for det er at leve for døden, da al den slags jo skal blive til jord igen, men det er at opgive at redde sig selv både i denne og den kommende verden, at lade det gå med vore ønsker og begæringer, som det må gå, selv om det altsammen går i stykker; at sætte alt vort håb til Guds godhed uden at lyve os fra skylden i livet og angsten i døden. Det liv, Jesus levede her på jorden, det, skal vi svare, er vort evige liv. Det er det, fordi Gud har ladet det blive levet for os og hos os gennem Jesus under al vor trods og had, hvormed vi korsfæstede ham; det kan vi vide deraf, at Gud lader det samme ord stadig forkynde for os og leve hos os, selv om vi ikke har andet at svare det med end forargelse og trods.

Det er Jesu tro, der er vor tro. Det er Jesu liv, der er vort liv, vort evige liv; ikke vort liv, der ved Jesus skal gøres evigt, – det var ingen tjent med. Det er Jesu håb til Gud, der er vort håb, det er ikke vore forhåbninger, der skal garanteres af Jesus; de skal kun vare til en tid, og så skal også de bedste og kønneste af dem dø. Det mener jeg enhver kan forstå, at dette liv, Jesu liv med og for menneskene i tro og lydighed mod faderen i himlen, at det er livet, at det er der liv og salighed i, mens det andet liv kun er for død at regne. Det mener jeg også enhver kan forstå, at det eneste sted, hvor det evige liv kommer til os, det er i ordet om Jesus Kristus, og at det kun er vort ved at Gud giver os, tilsiger os det, og at vi kun har det ved at have det dér, – og det er det, der menes med at tro på Guds søn.

Spørger nogen os nu, om vi er sikre på, at det gælder os, så skal vi svare, at derpå

er vi ganske sikre, eftersom Gud også har ladet det forkynde for os.

Spørger man os da, om vi vil nægte, at vi lyver os fra, at det er vort eneste sande liv, og at vi søger at tillyve vort eget liv liv og sandhed, så skal vi svare, at det vil vi på ingen måde; det siger os evangeliet tydeligt nok, men imellem vore løgnes linier skriver Gud sit sandheds ord; og trods det, at vi er optaget af at høre på os selv, så lader Gud os dog høre sit ord. Trods det, at vi træller under os selv, så giver Gud os dog at forstå, at kun han er vor herre, at vi tilhører ham på nåde g unåde, og ikke har andet at gøre end at give os i hans magt.

Men hvis man så spørger os, om det er andet end ord, om det virkelig er sandt for os, at dette er vort evige, sande liv, det som ligger foran os, og om vort eget liv med dets selvhævdelse og vantro, ulydighed og tvivl virkelig er død for os, er det som ligger bagved, hvad skal vi da svare? Skal vi svare, at vi meget vel ved, at hos os, i vor vilje og vore ønsker, er der ikke andet end forargelse og fornægtelse? Ja, andet har vi ikke at svare. Vi kan heller ikke føje til, at der er også noget andet, også tro og håb, for hos os er der ikke andet. Vi kan sidst af alt svare ved at give os til at kigge på os selv og vort eget liv, om vi kan finde spor af Gud dér, for en sådan kiggen på os selv er sandelig ikke det evige liv.

Nej, vi skal svare med at høre ordet, ved at høre evangeliet forkynde os livet og sige os, at det er vort liv, og forkynde os vort eget liv, at det er dødt og magtesløst. Det skal vi gøre midt i vor vantro og tvivl, uden at lade os afskrække af den stemme i os, der altid taler imod, altid fornægter og vil tage evangeliet fra os ved at sige enten, at der intet evangelium er, eller at der intet evangelium er for os. Evangeliet giver og tilsiger os det evige liv, og for at vi ikke skal være i tvivl om, at det er os det gælder, siger det til os: det skal du høre og tro. Og det giver os også at forstå, at sådan er det, så vi slet ikke behøver at være i tvivl om, hvad der er liv og sandhed og om, at vi skal tro på det.

Det evige liv gives os ikke, for at vi skal kunne vise derpå for at overbevise os selv eller andre om, at vi har det; heller ikke, for at vi skal sidde og holde derpå, som om vi kunde sikre os ved det, men det gives os for at vi skal leve af det og leve ved det.

Evangeliet gør fordring på os, gør fordring på at forkynde det evige liv for os; og det er da så ligetil, at når vi hører dets tale om, hvad der er vort liv og hvad der er vor død, så har vi det evige liv ved Guds søn. Som vi hører, så tror vi, og så har vi.

Også, ja netop som syndere kan vi høre det, tro det og have det i Guds gave, netop når vi er ganske afmægtige overfor Gud og sætter al vor lid til, at han vil give sandheden ret og magt over os. Det er klart og forståeligt for enhver, at den, som tror søn, har et evigt liv, – det er jo netop hans evige liv, det han har fra ham. Den som søger Gud som sin herre og fader, ikke for sin værdigheds og godheds skyld, men fordi Gud indbyder og befaler ham det, for ham er Gud hans herre og fader. Den som henflyr til Guds barmhjertighed og nåde, som han har givet os i sin søn, han finder, han har fundet Guds nåde og barmhjertighed dér. Den som tager mod Guds håb, som han giver os, han har Guds håb. Som vi hører, så tror vi og så har vi.

Søger vi at sikre vort eget liv mod Gud som var han vor fjende, ja, så er det sådan for os: Guds vrede bliver over os.

Søger vi vort liv i døden, i alt det, der ikke er liv i, vil vi ikke tro på dette evige liv, som er givet os i Guds søn, da har vi livet i vore egne ønsker og begæringer, i vor nydelsessyge, i vor havesyge, i vor magtdyrkelse, – da ser vi ikke livet, hvor livet er, men ser og har vort liv i meningsløshed og håbløshed, i et liv, der ikke er for andet end død at regne.

Gud har midt i vor død budt os livet som hans gave, ene og alene for at vi skal gøre os til gode med den, for at vi skal leve for livet, og ikke leve for det som er dødt, det som stammer fra os selv.

Således er Guds søn, hans liv, hans ord, givet os ved evangeliet som vor fremtid og vort håb. Og så efterhånden som tiden går, – ja, så er der ikke noget med, at nu er det anderledes og bedre med os; nu har vi ved Guds hjælp pudset og pyntet på vort eget, så Gud kan eviggøre det i stedet for Jesu liv, som han levede for os, at vi skulde kende livet og kende Gud gennem ham. Nej, så er det stadig sådan: at han bør vokse for os, stadig på ny og stadig tydeligere kendes af os som vort liv og vor fremtid, vi selv og vort eget – både det gode og det onde – stadig blive mindre, mindre og mindre vort liv og vor sandhed, og kendes af os kun som vor død og vor løgn og vantro.

Kilde

Manuskript taget fra Olesen Larsen, K. (1969) Fyrre prædikener, 48-53, Privattryk, efter aftale med K. Olesen Larsens søn, Severin Olesen Larsen.

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

4. søndag i advent, Anden tekstrække, Danmarks besættelse 1940-1945, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Tidehverv

URI

https://www.dansketaler.dk/tale/kristoffer-olesen-larsens-praediken-4-sondag-i-advent